

APROBAT
DIRECTOR GENERAL
ERNEST OBERLÄNDER TÂRNOVEANU

CONCURS DE SOLUȚII
„Nou concept spațial și muzeografic pentru
Muzeul Național de Istorie a României din
București”

Noul MNIR
Tema Concursului

TEMA DE CONCURS

Cuprins

1. DATE GENERALE	3
1.1 Scopul și oportunitatea concursului	3
1.2 Provocarea arhitecturală	3
1.2.1 Miza arhitecturală	3
1.2.2 Componente	4
1.2.3 Obiectivele proiectului	9
2. TEMA DE PROIECTARE	10
2.1 Cerințe spațial-funcționale.....	10
TABEL A – SPAȚII / FUNCȚIUNI PENTRU PUBLIC	12
TABEL B – SPAȚII / FUNCȚIUNI RESTRICȚIONATE	16
SCHEMA FUNCȚIONALĂ DE PRINCIPIU	19
2.2 Direcții de proiectare	20
2.3 Cerințe tehnice	24
2.3.1 Dispoziții generale	24
2.3.2 Cerințe pentru spațiile de expunere	26
2.3.3 Cerințe pentru spațiile de depozitare	27
2.3.4 Circulații, ascensoare și scări	28
2.3.5 Accese și parcaje	28
2.4 Fezabilitatea propunerilor.....	28
3. PIESE CERUTE	28
3.1 Planșe desenate	28
3.2. Deviz	29
4. CRITERII DE ATRIBUIRE	30

1. DATE GENERALE

1.1 Scopul și oportunitatea concursului

Muzeul Național de Istorie a României și-a propus să se reafirme ca un muzeu contemporan de istorie, prin revalorizarea clădirii sale și a relațiilor acesteia cu contextul urban, crescând calitatea expunerii colecțiilor și a serviciilor culturale oferite publicului. În acest scop, sensul concursului este să selecteze cel mai bun concept spațial și muzeografic pentru *Noul MNIR*, demn de cel mai reprezentativ muzeu pe plan național și, de asemenea, important la scara europeană. Câștigătorul va primi mandatul de proiectare pentru restaurarea clădirii, reamenajarea spațiilor și expunerea inovatoare și atractivă a colecțiilor. Termenii și condițiile contractului se vor negocia între câștigător și promotor pe baza modelului din *Anexa 2.5 Contract de proiectare*.

Însemnătatea concursului este strâns legată de Centenarul „Marii Uniri” (1 decembrie 1918 - 2018), eveniment care a adus împreună provinciile istorice în construcția statului de astăzi, la finalul Primului Război Mondial. În aceste circumstanțe, concursul pentru *Noul MNIR* anunță o serie amplă de evenimente dedicate Centenarului național. De aceea, concursul, noul proiect care îi va urma și lansarea lucrărilor vor fi gesturi simbolice și promisiuni pentru viitor.

Intenția este ca acest concurs să deschidă calea către o intervenție arhitecturală de înaltă ținută, care să creeze cadrul pentru prezentarea istoriei naționale și a discursurilor istoriei într-o manieră reprezentativă și atractivă pentru publicul larg al noului mileniu, pregătind în același timp un foarte important monument istoric al capitalei (Palatul Poștelor) pentru al doilea său secol de existență.

Cu înaltul suport al Ministerului Culturii, invităm arhitecții și echipele de proiectare multidisciplinare să participe la acest concurs deschis de arhitectură, pentru a înzestra orașul și țara cu un edificiu cultural distins, de mare calitate arhitecturală.

1.2 Provocarea arhitecturală

1.2.1 Miza arhitecturală

Dificultatea proiectului derivă din semnificațiile sale specifice arhitecturale și urbane:

1. Din perspectivă arhitecturală, *Noul MNIR* va trebui să reunească în mod exemplar cele două puternice componente care au evoluat independent:

(a) pe de o parte, amploarea semnificației simbolice și științifice a instituției *Muzeului Național de Istorie* care, deși recent înființat (constituit și instalat în sediul actual la începutul anilor 1970), deține colecții remarcabile care nu au avut încă șansa de a fi expuse la nivelul pe care îl merită; (b) pe de altă parte, clădirea istorică valoroasă a *Palatului Poștelor* este un monument istoric de importanță națională, cea mai mare clădire din țară pentru multă vreme după construirea sa, un edificiu emblematic pentru începuturile modernizării naționale, atât prin funcțiunea cât și prin arhitectura lui.

2. Din perspectivă urbanistică, situl aduce semnificații suplimentare. Edificiul actual marchează limita vestică a nucleului vechi al orașului, acum „centrul istoric”. De asemenea, își pune amprenta asupra imaginii urbane a primei axe planificate a orașului București, Calea Victoriei (fostul Pod al Mogoșoaiei), și reprezintă un reper al memoriei urbane.

Ținând seama de acestea, concurenții sunt invitați să identifice cea mai potrivită și elegantă cale de a interconecta aceste componente cu puternică individualitate – monumentul, instituția și orașul – într-un muzeu contemporan de istorie. *Noul MNIR* va trebui să poată evoca și provoca, păstrând astfel viu dialogul dintre istorie și actualele așteptări ale vizitatorilor și ale orașului, dialog exprimat în limbajul secolului XXI.

1.2.2 Componente

(a) Situl

Muzeul se află în București, la limita vestică a celui mai vechi nucleu al orașului, denumit curent „centrul istoric”, în partea de sud a Căii Victoriei, aproape de intersecția acesteia cu râul Dâmbovița.¹

Centrul istoric

Cele mai vechi structuri datează din secolele XV-XVI, când orașul s-a ridicat ca principal centru al puterii în Țara Românească medievală, urmând să devină capitala României moderne. În secolele următoare, zona s-a dezvoltat prin activități comerciale și meșteșugărești, în jurul palatului princiar, bisericilor și hanurilor. Rețeaua de străzi s-a păstrat aproape în totalitate, dar fondul construit s-a îmbogățit cu o serie de clădiri aduse de modernizarea vieții și imaginii urbane din secolul al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea. Printre cele mai reprezentative sunt Palatul C.E.C. și Palatul Poștelor (astăzi M.N.I.R.) pe Calea Victoriei, Banca Națională, Banca Chrissoveloni, Banca Marmorosch-Blank și Banca de Credit Română, spre nord. Mărturii ale dezvoltării generale a momentului respectiv, aceste clădiri contribuie astăzi la valoarea urbană și culturală a zonei, fiind listate ca monumente istorice. După cel de-al doilea Război Mondial, zona a decăzut, devenind un focar de sărăcie, iar clădirile s-au degradat considerabil. După anul 2000, valoarea istorică și ambientală a zonei a fost în final recunoscută și a făcut obiectul unui program complex de reabilitare și revitalizare. În ciuda imperfecțiunilor, acest program a transformat-o într-o zonă pietonală animată constant, cu baruri, cafenele și restaurante, cu spații de expunere, librării, magazine de antichități și suveniruri, în preajma ruinelor Curții Vechi, ale bisericilor Sfântul Antonie cel Mare (Biserica Domnească)(1559), Stavropoleos (1724), Sfântul Dumitru (1819-1820) și Hanului lui Manuc (sec. XVIII), mărginită de zona bancară în partea de nord.

Astăzi, cartierul este delimitat rigid (și oarecum artificial din punct de vedere istoric), de cele două axe N-S ale orașului (B-dul Brătianu și Calea Victoriei), de cheiurile Râului Dâmbovița și de axul E-V (B-dul Elisabeta), care izolează încă abrupt viața „centrului vechi” de cea a zonelor învecinate, ca un soi de „insulă” în oraș. Tendințele recente arată oportunitatea extinderii acestei dinamici a „centrului istoric” la vest de Calea Victoriei, dar clădirea muzeului rămâne încă opacă la aceste schimbări.

Calea Victoriei

¹ Pentru o mai bună înțelegere a contextului fizic al MNIR și cartare a monumentelor istorice din zonă, sugerăm navigarea <http://www.apmnir.ro/map.php>.

Parcela și străzile adiacente

Muzeul ocupă o întreagă insulă urbană de 10.793 mp, un teren în pantă care urcă de la vest la est și de la sud la nord. Această declivitate ar putea oferi posibilități interesante pentru realizarea de noi legături între spațiul urban și spațiile muzeului.

Insula este delimitată de patru străzi cu caractere diferite: Calea Victoriei la vest, strada Stavropoleos la nord, strada Poștei la est și strada Franceză la sud.

Calea Victoriei este cea mai veche intervenție planificată asupra țesutului post-bizantin (1692) și prima axă N-S a orașului, al cărei prestigiu a crescut progresiv în timp. Cele mai importante clădiri ale societății moderne au fost construite în lungul acestei axe culturale, instituționale și comerciale: Teatrul Național (construit între 1848 și 1852, bombardat și demolat în 1944), Palatul Regal (astăzi Muzeul Național de Artă), Muzeul Colecțiilor de Artă, Palatul Telefoanelor, Palatul Casei de Depuneri, Consemnațiuni și Economie (ulterior cunoscut ca Palatul C.E.C., Ateneul Român, Cercul Militar Național, Biblioteca Centrală Universitară, Casa Capșa (cea mai renumită cafenea a secolului al XIX-lea), alte palate, teatre, hoteluri, cafenele etc.

Până la al doilea război mondial, Calea Victoriei era o *promenadă urbană* elegantă și plină de viață, loc de întâlnire mai ales pentru înalta societate și elita intelectuală a vremii, dar îndrăgită și frecventată de întreaga populație a Bucureștiului. În ciuda schimbărilor de regim, acest obicei urban a supraviețuit după război și a păstrat caracterul Căii Victoriei, aceasta decăzând abia în urma măsurilor dictatoriale ale anilor 1980.

După 1989, politicile urbane de tranziție nu au sprijinit reînvierea caracterului acestei axe, chiar dacă au existat o serie de proiecte în acest sens. Segmentul de sud, unde se află și muzeul, este mai degrabă o zonă de tranzit, aflată încă în așteptarea recuperării vocației sale publice și contrastând cu dinamica „centrului istoric” adiacent.

Totuși, în ultimii doi ani, pe segmentul nordic al Căii Victoriei (între Bdul Elisabeta și Piața Victoriei) traficul auto a fost restrâns în beneficiul trotuarelor și al pistei de biciclete (prima pistă „reală” din București). Aceste măsuri au încurajat dezvoltarea comerțului de lux, cafenelelor și grădinilor urbane, dar potențialul străzii este încă departe de a fi fost atins, mai ales ca axă culturală.

Noul MNIR va trebui să joace un rol important în acest sens, ca un pol cultural și de loisir important în partea de sud a centrului orașului.

Calea Victoriei în 1930

Străzile pietonale Stavropoleos și Franceză, perpendiculare pe Calea Victoriei, parte din țesutul vechi medieval, flanchează muzeul pe partea de nord și de sud și conduc spre „centrul vechi”. Strada Stavropoleos este mai monumentală și conține și unul dintre cele mai frecventate restaurante din zonă (Caru’ cu Bere). Scara clădirilor de pe strada Franceză este mai redusă, rămășiță din vechiului cartier comercial. În proiectul inițial, Palatul Poștelor avea accese publice și din aceste două străzi.

Strada Stavropoleos

Strada Franceză

Strada Poștei, de asemenea pietonală, în pantă, coborând de la nord la sud, paralelă cu Calea Victoriei, cu clădiri de mai mici dimensiuni, marchează limita de est a muzeului. Din această stradă, muzeul are două accese importante, care ar putea favoriza legătura clădirii cu „centrul istoric” recent amenajat. Chiar în fața uneia dintre aceste intrări se află Mănăstirea

Stavropoleos, o bijuterie a arhitecturii medievale religioase a orașului (și monument istoric), în incinta căreia se află Muzeul de Artă Religioasă.

Strada Poștei

(b) Clădirea

Palatul Poștelor a fost unul dintre edificiile publice majore ale capitalei, reprezentative pentru statul modern. Clădirea a fost construită între 1894 și 1899 pentru a asigura funcționarea centralizată a serviciilor de poștă și telegraf aflate în plină dezvoltare, după proiectul arhitectului Alexandru Săvulescu, absolvent al École des Beaux-Arts de la Paris, pe situl unui fost han de secol al XVII-lea distrus în Marele Foc din 1847, apoi ocupat de diverse funcțiuni publice (piață publică, spațiu pentru „comedii și distracții”, teatru popular, săli de circ ș.a.m.d.). A fost inaugurat mai întâi în 1901 și apoi reinaugurat în 1903, în prezența regelui, și a rămas cea mai mare clădire din București până la construirea Casei Poporului, în anii 1980.

Clădirea ocupă o suprafață de 10.731 mp, iar suprafața desfășurată actuală este de 33.382 mp. A trecut prin câteva cutremure, dintre care două foarte violente (1940 și 1977), dar și prin transformări funcționale, legate mai întâi de extinderea activităților poștale (în jurul anului 1940), iar apoi de stabilirea aici a muzeului de istorie, în 1970. În acest moment a fost adăugată și construcția din curtea interioară, pentru a adăposti lapidariumul și copia Columnei lui Traian.

Deși a trecut prin câteva serii de modificări și extinderi, clădirea își păstrează astăzi în mare

măsură caracterul inițial și a rămas un reper stabil al orașului, fiind declarată monument istoric (B-II-m-A-19843). Toate modificările arhitecturale și structurale, precum și starea actuală, sunt prezentate în Studiul istorico-arhitectural și urbanistic (Anexa 4) și în Raportul de expertiză tehnică de rezistență (Anexa 5). Variile întârzieri în desfășurarea lucrărilor complexe și coordonarea inefficientă a operațiunilor necesare, cauzate în principal de documentarea incompletă și de inconstanța finanțărilor conduc astăzi la necesitatea declanșării unui concurs internațional de soluții, primul pas în procesul de constituire a *Noului MNIR*.

Muzeul Național de Istorie a României

(c) Colecția

Ideea organizării unui muzeu național de istorie a apărut în primele decade ale secolului al XIX-lea și s-a bucurat de sprijinul continuu al elitelor culturale și politice, în legătură cu construcția identitară națională. Astfel, colecțiile sale s-au îmbogățit permanent prin donații private, fiind depozitate în condiții improprii.

Construirea unei clădiri potrivite pentru adăpostirea acestor colecții „ale trecutului nostru” a făcut obiectul mai multor proiecte de-a lungul deceniilor, toate rămase fără rezultat. După încercări ratate în anii 1880, 1900, 1930, apoi din nou după 1945, Muzeul Național de Istorie a fost în cele din urmă stabilit în Palatul Poștelor în 1970.

Astăzi, Muzeul Național de Istorie este o instituție complexă, împărțită în 18 departamente de specialitate și 10 tehnico-administrative, cu 14 expoziții permanente și 3 temporare, corespunzând structurii colecțiilor și diferitelor funcțiuni complementare, de la cercetare, conservare, restaurare și până la relații publice, cu peste 100 de specialiști și un total de 155 de angajați. *Noul MNIR* va avea 200 de angajați și 40 de supraveghetori.

Deține colecții remarcabile (750.000 piese, din care 2.500 unice și valoroase la nivel mondial) acoperind un arc de timp larg, de la preistorie și până în perioada modernă și contemporană (inclusiv din comunism), variate, spectaculoase și foarte apreciate, deopotrivă de public și de comunitatea științifică. În plus, dispune de 200.000 volume, 40.000 de documente manuscrise și tipărituri, cca. 40.000 fotografii, clișee, cărți poștale și 1700 hărți.

Totuși, când Palatul Poștelor a fost transformat în Muzeul Național de Istorie, adaptarea clădirii la noua destinație a fost minimală și, oricum, indiferentă la tendințele muzeografiei contemporane.

Concursul urmărește să compenseze această situație, injustă atât pentru instituție, cât și pentru clădire, pentru oraș și pentru public.

Piese din colecția MNIR: Copia Columnei lui Traian

Gânditorul de la Hamangia și Femeia lui

(d) Publicul

Noul MNIR va urmări să atragă un public mult mai mare și mai divers decât până acum, prin reorganizarea spațială și funcțională, dar și prin dezvoltarea ofertei culturale și de loisir. Astfel, proiectul de arhitectură va trebui să susțină o creștere a numărului de vizitatori de la 100.000 la 300.000 anual.

Principalele categorii de public pe care le vizează *Noul MNIR* sunt:

- Publicul larg: vizitatori români și străini, individuali sau în grup, care trebuie să găsească toate condițiile pentru a admira expozițiile, dar și acces facil la informații de ordin general;
- Publicul tânăr: vizitatori tineri, grupuri școlare (de liceu, școală generală, chiar și grădiniță), cărora le vor fi adresate programe educative prietenoase, interactive și ludice, adaptate vârstei;
- Familiile: care trebuie să găsească posibilitatea de a petrece o zi plăcută în ambianța oferită de muzeu, vizitând expoziții la alegere, luând prânzul, participând la diferite programe sau întâlnindu-și prietenii;
- Publicul specialist/științific: care trebuie să găsească în muzeu informații mai detaliate despre piesele expuse.

Noul MNIR trebuie să fie ușor accesibil pentru toate aceste categorii de vizitatori, de la copii la bătrâni, incluzând persoanele cu dizabilități.

Mai mult, trebuie să reflecte caracterul deschis al proiectului cultural și științific, definit ca „un muzeu de astăzi”, oferind pe lângă expunerea narațiunii istorice și conservarea patrimoniului muzeal, programe culturale și de loisir.

1.2.3 Obiectivele proiectului

ÎN CONCLUZIE, competitorii trebuie să ia în considerare următoarele obiective, care vor fi detaliate mai departe în secțiunea 2 – tema de proiectare:

- patrimoniale – restaurarea și punerea în valoare a vechii clădiri;
- muzeale – realizarea unui proiect care să faciliteze relația dintre public și expoziții, punând în valoare principalele piese din colecție și permițând flexibilitatea pentru expunerile tematice;

- urbane – îmbunătățirea legăturilor cu orașul, prin creșterea accesibilității și prin noile activități publice propuse;
- structurale – intervenții de așa natură încât să asigure o bună comportare a construcției în timp pentru a nu perturba echilibrul deja instalat;
- economice – alocarea judicioasă a resurselor, atât în faza de realizare, cât și în cea de utilizare.

Pe fondul acestor obiective și ținând seama de constrângerile pe care ele le impun, așteptăm de la proiectele de concurs idei inovatoare și proaspete, care să facă din *Noul MNIR* un reper de durată, și să poată marca și evenimentul de la 1 dec 2018.

Odată cu lansarea acestei invitații, ne exprimăm interesul și nerăbdarea pentru rezultatele concursului.

2. TEMA DE PROIECTARE

Noul MNIR trebuie să răspundă unei nevoi de creștere considerabilă de spațiu, în care un număr mai mare și mai variat de vizitatori să poată admira piesele expuse într-un mod atractiv, să poată înțelege valoarea și semnificația lor istorică datorită unei scenografii muzeografice adecvate și a unui sistem de informații modern, să poată interacționa și comunica în spații create în acest scop, și să poată petrece un timp plăcut într-o atmosferă de cultură și sociabilitate de înaltă ținută.

În același timp, noul muzeu trebuie să asigure condiții adecvate de lucru pentru toți angajații săi – de la cercetători și curatori la personalul administrativ, de îngrijire și de pază – în acord cu responsabilitățile lor specifice în structura instituției.

Nu în ultimul rând, *Noul MNIR* trebuie să se insereze în viața orașului în calitate de pol cultural și de viață socială, conectând astfel zona comercială a centrului vechi cu monumentalitatea Căii Victoriei și activând zonele mai puțin folosite.

Pe scurt, *Noul MNIR* trebuie să fie trăit, individual și public, ca o experiență incitantă și completă din toate punctele de vedere (cultural, patrimonial, muzeografic, educativ, distractiv și urban), răspunzând astfel așteptărilor secolului XXI de la o asemenea instituție.

Aceasta înseamnă definirea unui concept care prin arhitectură, scenografie, signalistică etc. să atragă și să genereze spații pe care atât vizitatorii în toată diversitatea lor, cât și personalul muzeului să și le poată apropria, spații a căror ocupare și parcurgere să fie accesibile, atractive și plăcute.

2.1 Cerințe spațial-funcționale

DATELE ESENȚIALE DE TEMĂ – necesarul de spații și eventualele cerințe specifice de proiectare legate de ele – sunt sintetizate în tabelele care urmează și sunt detaliate la punctul 2.2 Direcții de proiectare.

Tipurile de spații funcționale cerute sunt grupate în două categorii:

- Spații pentru publicul larg – TABEL A;
- Spații pentru folosința restrânsă a personalului instituției – TABEL B.

TABELELE furnizează următoarele date:

- Coloana I: Tipul de funcțiune/destinație funcțională;
- Coloanele II și III: Necesarul de suprafață. Acesta este indicat în două moduri: în metri pătrați (coloana II), sau în număr de utilizatori (coloana III);
- Coloanele IV și V: Necesități particulare privind controlul climatic (coloana IV) și de iluminare (coloana V), pentru spațiile în care se cer astfel de parametri.
- Coloana VI: Cerințe/recomandări particulare de proiectare privind anumite spații.

Observații:

1/ Necesarul de suprafață este indicat numai pentru funcțiunile principale. Alte spații publice, precum și spațiile auxiliare necesare bunei funcționări a muzeului sunt lăsate la justa apreciere a concurenților, depinzând de configurarea specifică propusă prin proiect. Suprafețele sunt indicative, ele putând suferi modificări datorate constrângerilor spațiale și structurale ale clădirii.

2/ Necesitățile particulare privind controlul climatic și de iluminare artificială a anumitor spații (marcate cu X în coloana respectivă) reprezintă o obligativitate de conservare preventivă. Pentru detalii v. punctul 2.3 *Cerințe tehnice*.

Pentru tipurile de spații care nu sunt marcate cu X se recomandă folosirea, în măsura posibilului, a iluminării și a ventilației naturale, pentru a se reduce consumul de energie, care este un deziderat al temei de proiectare. Pentru detalii v. punctul 2.3 *Cerințe tehnice*.

3/ Cerințele speciale/Recomandările speciale de proiectare rezumă variatele condiții specifice impuse prin temă pentru amplasarea sau configurarea anumitor spații, care influențează determinant conceptul arhitectural și muzeal. Acestea sunt explicate și detaliate la *punctul 2.2 Direcții de proiectare*.

4/ Nu sunt incluse în tabele și nici în detalierea diverselor cerințe (2.1 și 2.2) datele elementare/ chestiunile absolut generice privind funcționarea unei astfel de clădiri (dimensionarea tuturor serviciilor nespecifice acestui muzeu, a circulațiilor, cafenelelor, spațiilor auxiliare ale restaurantului etc.); acestea rămân la aprecierea fiecărui concurent, permițând o oarecare flexibilitate de interpretare.

Concurenții se bucură astfel de un grad de libertate în configurarea și aplicarea conceptului arhitectural și muzeografic printre constrângerile impuse de problemele construcției existente și ale noii teme.

TABEL A – SPAȚII / FUNCȚIUNI PENTRU PUBLIC

A	Categoriile funcționale	Dimensionare: Suprafață utilă indicativă m ²	Dimensionare: Număr de utilizatori	Necesități particulare: Climatizare	Necesități particulare: Iluminare	Cerințe specifice / condiții speciale
		II	III	IV	V	

1.	Expoziții					
1.1	EXPOZIȚII PERMANENTE	12 075				
1.1.1	Expoziția principală	6650	Ordonarea secțiunilor și a temelor, așa cum este prezentată în continuare, va trebui respectată, fiind conforma programului științific și muzeografic al Muzeului. (Temele sunt descrise în Anexa 6 Colecția muzeului). Proiectul va asigura un circuit continuu între expoziții, precum și posibilitatea de a vizita fiecare secțiune separat. Expoziția permanentă principală va trebui să fie conectată direct cu zona accesului principal – cel din Calea Victoriei.			
	Secțiune 1: Preistorie	1650		X	X	
	Originile omului modern. Devenirea umanității	125		X	X	
	Spațiul social. Lumea oamenilor. Așezările, locuințele, mediul	150		X	X	
	Spațiul social. Arta olăritului. De la bulgărele de lut la opera de artă	150		X	X	
	Spațiul social. Obiect și context	150		X	X	
	Metalurgia – Producție și depuneri	125		X	X	
	Spiritualitate și practici funerare	475		X	X	Această temă va fi detaliată prin proiect. A se vedea Anexa 6 Colecția muzeului
	Interacțiune și modele identitare în epoca fierului: sciți, iliri, getodaci, greci, celti, bastarnii	175		X	X	
	Regi, sacerdoți și războinici. Geții și dacii.	150		X	X	
	Practici funerare, depuneri și tezaure dacice – sec. I. î.Hr. - I d.Hr.	150		X	X	
	Secțiune 2: Antichitate	900		X	X	
	Aquila versus draco	80		X	X	
	Sub semnul Romei (colonizare, administrație, armată)	150		X	X	
	Civilizația romană în România (romanizare, urbanism, economie)	150		X	X	
	Religie și expresie artistică	150		X	X	
	<i>Lux perpetua</i> – universul funerar în Dacia și Moesia	100		X	X	
	Paleo-creștinismul	100		X	X	
	Începutul „Evlui întunecat”	170		X	X	
	Secțiune 3: Evul mediu	2 060		X	X	
	Încheierea etnogenezei românilor. Spațiul românesc și prezența românilor în izvoare narative	40		X	X	
	Viața cotidiană rurală. Forme de locuire în sec. VIII-IX	100		X	X	
	Viața cotidiană rurală (sec. X-XV)	100		X	X	
	Bizanțul și populațiile în mișcare la Dunărea de Jos	325		X	X	
	Arta războiului	225		X	X	
	Orașul medieval	200		X	X	
	Stat și societate medievală. Formațiuni politice pe teritoriul României (sec. X-XIV)	200		X	X	
	Stat și societate medievală. Formațiuni politice pe teritoriul României (sec. XVI-XVIII)	70		X	X	
	Biserica și arta medievală	500		X	X	
	Arta medievală (sec. XV-XVII)	100		X	X	
	Arta scrisului și tehnica tiparului	100		X	X	
	Galeria de hărți și gravuri. <i>Descriptio Romaniae</i> în hărți și gravuri	100		X	X	
	Secțiune 4: Epoca Modernă și contemporană	2 340		X	X	
	Premisele constituirii României moderne. Între Orient și Occident. Iluminism și conștiință națională	150		X	X	
	Evoluție și revoluție (1821-1859)	220		X	X	

	România modernă. De la Principatele Unite la România independentă (1859-1878)	200		X	X	
	De la proclamarea regatului la Marea Unire	220		X	X	Această temă va fi detaliată prin proiect. A se vedea Anexa 6 Colecția muzeului
	Economie și societate	125		X	X	
	Cultură și civilizație	350		X	X	
	De la democrație la dictatură (1919-1945)	700		X	X	
	Regimul comunist (1945-1989)	375		X	X	
1.1.2	Expoziții tematice permanente	2775	Nu este necesar să fie incluse în circuitul cronologic principal al muzeului, dar legăturile acestora cu spațiul principal de primire trebuie sa fie cât mai simple si mai directe. Piesele acestor expoziții sunt prezentate în Anexa 6 Colecția muzeului.			
	Tezaur istoric	1100		X	X	Datorită valorii deosebite a exponatelor, sunt necesare cerințe speciale/suplimentare de securitate. Se recomandă amplasare în poziția actuală, în subsolul aripii principale, spre Calea Victoriei.
	Cabinetul numismatic	550		X	X	Funcționează în directă legătură.
	Expoziția de medalistică și faleristică	275		X	X	Pot fi amplasate în conexiune cu Tezaurul
	Muzeul Național Filatelic	150		X	X	
	Muzeul Copilăriei	250		X	X	Colecție în constituire
	Muzeul românilor de pretutindeni	250				Colecție în constituire
	Centrul istoric al Bucureștiului	100				Colecție în constituire, dar se pot imagina machete, planșe, fotografii, mici fragmente originale etc. Fiind o introducere în istoria zonei, se recomanda o legătură cât mai directă cu dispozitivul /spațiile de primire și reprezentare. (v. punctul 2.2 Direcții de proiectare)
	Istoria Muzeului Național de Istorie	100				Pot fi amplasate in acelasi spațiu și/sau în directă legătură între ele.
1.1.3	Expoziție specială / de reprezentare	1000	Semnificație deosebită, ca ax simbolic al Muzeului. Trebuie amplasată de așa natură încât să participe la dispozitivul spațial de primire și reprezentare al Muzeului (foaier și curtea-atrium). V. 1.2.2 Direcții de proiectare și 6.2.3 Columna lui Traian.			
	Copia Columnei lui Traian					Amplasare în curte/atrium, în conexiune directă cu intrarea principală și cu alte accese care se pot controla.
	Copia frizei					Scenariul de expunere a frizei va fi corelat cu amplasarea Columnei și cu acoperirea propusă. Suprafața propusă este strict orientativă, ca limită minimă.
	Macheta					5,5x8m=44mp Macheta Forumului lui Traian executată de Italo Gismonti
1.2	EXPOZIȚII TEMPORARE	1350				
	Spațiu mic expozițional	150		X	X	Spațiile expozițiilor temporare trebuie să fie ușor accesibile, fie din holul de primire și/sau atrium, fie în legătură cu alte accese. Cele trei spații pot fi amplasate împreună sau separat. Aceste spații pot fi și închiriate.
	Spațiu mediu expozițional	300		X	X	
	Spațiu mare expozițional	900		X	X	
1.3	SPAȚII AUXILIARE NECESARE EXPOZIȚIILOR					
	Depozite de proximitate cu locuri de studiu	30-40	2	X	X	Se vor prevedea 9 asemenea spații pentru expozițiile permanente, astfel: - Secțiunile 1-4 – Preistoric, Antichitate, Evul mediu, Epoca Modernă și contemporană; Tezaur istoric; Cabinetul numismatic + Expoziția de medalistică și faleristică; Muzeul Național Filatelic; Muzeul Copilăriei; Muzeul românilor de pretutindeni.
	Spații de odihnă și relaxare pentru public					La latitudinea competitorilor, în funcție de amenajarea muzeaulă și circuitul propus.
	Depozite de tranzit pentru expozițiile temporare	50		X	X	Se vor prevedea mai ales pentru spațiul mare

2.	Dispozitiv acces					
2.1	ACCES PRINCIPAL ÎN MUZEU	Se va face dinspre Calea Victoriei, valorificându-se spațiile actuale.				
	Porticul spre Calea Victoriei					Se recomandă activarea și cu diverse funcțiuni publice.
	Scara monumentală					Pentru detalii despre lucrarea <i>Imperator Traianus</i> , v. Punctul 2.2 Direcții de proiectare.

	Acces grupuri organizate					Se poate face și prin accesele secundare.
2.2	FOAIER/ HOL MUZEU					În funcție de soluția propusă, pentru configurarea foaierei muzeului se pot folosi (parțial sau total) atât galeria dinspre Calea Victoriei, cât și spațiul fostului hol al Mesageriei (actualmente spațiu de expoziții temporare). V. Punctul 2.2 Direcții de proiectare și Anexa 4 Studiu Istoric.
	Spațiu public cu destinații multiple: distribuție, așteptare, întâlnire, vânzare, acces wifi etc.					În legătură cu spațiul curții interioare-atrium și cu expoziția specială dedicată Columnei lui Traian.
	Spații așteptare vizite ghidate					Se recomandă găsirea unui loc ferit de aglomerația din hol și legat cu eventualul acces separat pentru grupuri.
	Servicii pentru recepția publicului: birou informații, casa bilete, garderoba și depozit de bagaje, grupuri sanitare, punct de prim-ajutor					Cu toate spațiile anexe necesare
	Alte servicii pentru public: librării, magazin de suveniruri și cadouri, cafenele.					La latitudinea concurenților Cu toate spațiile anexe necesare
	Depozit pentru materiale de promovare.	50				arhiva de afise, carti de impresii, carti de onoare, arhiva dosarelor cu expozitii si evenimente, bannere, suporturi pentru postere, afise si pliante, tinutele istorice si tricourile folosite la evenimentele muzeului
2.3	CURTE INTERIOARĂ - ATRIUM					Valorifică într-o manieră decisivă pentru proiect potențialul spațial al curții interioare actuale. v. Punctul 2.2 Direcții de proiectare.
	Spațiu de reprezentare, acoperit total, care va putea funcționa și în afara orelor de program (atrium urban)					Curtea actuală va fi proiectată ca spațiu reprezentativ cu acces public liber
	Expoziția specială Columna lui Traian					Copia Columnei lui Traian va participa la spațiul curții-atrium. V. Punctul 2.2 Direcții de proiectare
2.4	ACCESSE SECUNDARE					Activează vechile accese din străzile Stavropoleos, Franceză și Poștei, în funcție de soluția propusă. Nu este obligatorie reactivarea tuturor, așa după cum este posibilă și crearea altora noi. Trebuie dotate cu serviciile necesare, în funcție de rolul lor în soluția propusă.

3.	Funcțiuni publice complementare					
3.1	SALA DE CONFERINȚE/SPECTACOLE					Se va remodela aula existentă sau se va propune o altă amplasare a auditoriumului. Trebuie să funcționeze independent de circuitul muzeal și de orarul muzeului, putând fi și închiriat pentru conferințe, spectacole de profil etc., deci are nevoie de un acces dedicat. Este necesară o legătură facilă cu zona de personal a Muzeului.
3.1.1	Auditorium	630	500			Amplasare și dimensionare în funcție de spațiile disponibile în vecinătatea aulei
3.1.2	Foaier					
3.1.3	Anexe Foaier					
	Bufet					
	Garderobă		500			
	Toalete		500			
3.1.4	Anexe sală		25			
	Vestiar pentru personal și performeri					
	Cabină pentru traducere simultană		3			
	Regie audio-video		3			
3.2	EDUCAȚIE MUZEALĂ					Spațiu ușor accesibil din foaier, dedicat activităților ghidate de animatori și adresate vizitatorilor din toate categoriile de vârstă.
3.2.1	Cabinet educație muzeală		50			Destinat exclusiv activităților educative, lecțiilor interactive susținute atât de educatorii muzeali cât și de cadrele didactice din unitățile de învățământ.
3.2.2	Atelier pentru activități creative		25			Destinat diverselor programe de educație prin mijloace creative, prin care publicul poate lua contact cu activități specifice de cercetare - conservare etc. Este necesară alimentarea cu apă.
3.2.3	Sală multimedia		170			Dotată cu aparatură de proiecție și sonorizare, este destinată evenimentelor publice curente (conferințe de presă, conferințe științifice, lansări de carte, vernisaje, proiecții), putând fi închiriată și în afara orelor de program ale Muzeului. Trebuie să fie divizibilă în două săli cu capacități de 70, respectiv 100 de locuri. Dacă are iluminare naturală trebuie prevăzute sisteme de obturare.

	Depozitare și chichinetă pentru catering					Este necesară alimentarea cu apă.
3.2.4	Spații auxiliare și anexe					
	Toalete / grupuri sanitare					Se vor prevedea în funcție de amplasarea în clădire, doar dacă nu există acces facil la cele din foaier.
	Sală pentru animatorii culturali		5			
3.3	BIBLIOTECA DE SPECIALITATE	Biblioteca de specialitate funcționează în regim deschis, cu acces pentru toate categoriile de public. Trebuie să fie accesibilă independent de circuitele muzeale. Biblioteca dispune de un fond de carte de cca. 200 000 volume.				
	Sala de lectură + spațiile auxiliare necesare cititorilor		50	X		Cu acces la raft numai pentru fondul curent și calculatoare pentru consultat fondurile speciale
	Zona de studiu		5	X		Pentru consultarea articolelor cu regim special
	Spațiu pentru bibliotecari		3	X		
	Depozit			X		În legătură facilă cu Sala de lectură; doar pentru cărți, restul putând fi consultat la cerere din depozitele specializate
3.4	ALIMENTAȚIE PUBLICĂ	Spațiile cu această funcțiune au și rolul de a activa și anima părți ale clădirii, în contextul urban dat.				
	Restaurant		50			Cu funcționare independentă de orarul Muzeului.
	Cafeteria		100			Funcționează doar în orele de program ale Muzeului și poate fi folosită și de către angajații Muzeului, în regim de cantină.
	Cafenele					Una sau mai multe, în funcție de propunere, cu posibilă funcționare în afara orelor de program ale Muzeului.
	Spații de serviciu pentru unitățile de alimentație publică					Gabaritele și amplasarea acestora sunt la aprecierea fiecărui concurent, în funcție de soluția propusă.

TABEL B – SPAȚII / FUNCȚIUNI RESTRICȚIONATE

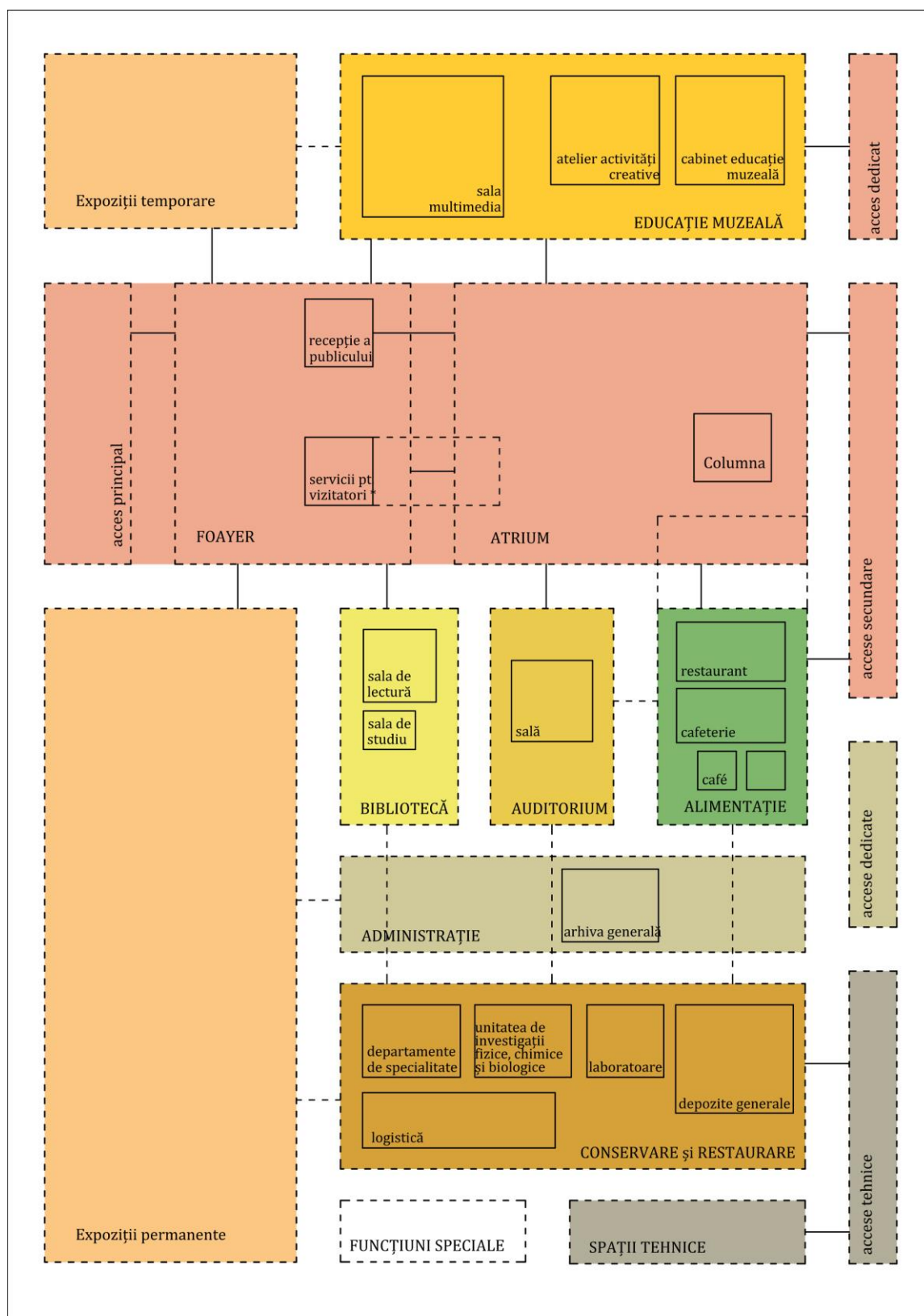
B	Categorii funcționale	Dimensionare: Suprafață utilă indicativă m ²	Dimensionare: Număr de utilizatori	Necesități particulare: Climatizare	Necesități particulare: Iluminare	Cerințe specifice / condiții speciale
		II	III	IV	V	
	I					VI

4.	Conservarea patrimoniului	50	Strâns corelată cu Cercetarea			
4.1	DEPOZITE GENERALE DE PATRIMONIU	4225	Vor fi amplasate în subteran. Se propune folosirea celor trei niveluri de subsol de sub actuala curte interioară a Muzeului. Din rațiuni de protecție împotriva incendiilor, aceste spații trebuie grupate în același perimetru al Muzeului. Depozitele vor fi împărțite în secțiuni, în funcție de natura materialelor de conservat, după cum urmează. Înălțimea depozitelor este cuprinsă între 4 și 5m.			
	Metal	300		X	X	Cinci compartimentări
	Ceramică	1 000		X	X	Cinci compartimentări
	Osteologie	100		X	X	Trei compartimentări
	Piatră	200		X	X	Două compartimente (<i>lapidarium, tegularium</i>)
	Hârtie	250		X	X	patru compartimente (Cărți rare 1, Cărți rare 2, Fotografii, Hărți)
	Lemn (mobilier)	400		X	X	Două compartimentări
	Textile	300		X	X	
	Tezaur	100		X	X	
	Numismatică și medalii	200		X	X	Opt compartimentări
	Pictură	250		X	X	
	Sculptură	250		X	X	
	Machete – colecție specială	100		X	X	
	Material litic și geologic	100		X	X	
	Material arheozoologic	150		X	X	
	Antropologie	150		X	X	
	Zone de studiu	15 x 25				Câte 20-25 mp pentru fiecare secție de depozitare
4.2	LOGISTICA OBIECTELOR DE MUZEU					
	Spațiu pentru livrarea /primirea obiectelor	50		X	X	Trebuie să fie amplasat în relație cu Depozitarea de tranzit și cu un acces auto dotat cu lift auto; va avea un loc de staționare a unui vehicul de transport auto tip furgonetă, o zonă de descărcare/încărcare
	Depozitare de tranzit	225		X	X	Pe cât posibil, în relație facilă cu Laboratoarele de restaurare – conservare și cu Depozitele generale de patrimoniu
4.3	LABORATOARE DE RESTAURARE ȘI CONSERVARE	2000	30	Sunt organizate pe secții și beneficiază de toate utilitățile specifice destinației (alimentare cu apă, gaz, climatizare, iluminare etc., de la caz la caz).		
	Restaurare ceramică	450		X	X	Patru spații (spălare, sortare și integrare, impregnare, atelier) și depozitare pentru laborator
	Restaurare metal	450		X	X	Patru ateliere, depozitare
	Restaurare lemn	300		X	X	Carantină, două ateliere
	Restaurare textile	300		X	X	Carantină, spațiu spălare și vopsire, atelier
	Restaurare hârtie	400		X	X	Carantină, spațiu de vopsit, atelier
	Laborator de conservare	100		X	X	Spațiu de tratare, laborator
	Birou șef secție			X	X	
	Vestiar, grup sanitar			X	X	
4.4	LABORATOARE DE INVESTIGAȚII FIZICE, CHIMICE ȘI BIOLOGICE	654	10	Sunt organizate pe secții și beneficiază de toate utilitățile specifice destinației (alimentare cu apă, gaz, climatizare, iluminare etc., de la caz la caz).		
	Laborator de geologie	30				Alimentare cu apă
	Laborator de arheozoologie	40				Alimentare cu apă

	Laborator de biologie	30				Lumină naturală, alimentare cu apă și gaz
	Camera de climatizare	20		X	X	Lumină artificială, ventilație și climatizare, alimentare cu apă
	Laborator de spectrometrie	50				Lumină naturală, alimentare cu apă
	Cromatografie	30		X		Climatizare, lumină naturală, alimentare cu apă și gaz
	Analiză termică diferențială	20		X		Climatizare, lumină naturală, alimentare cu apă și gaz
	Laborator microchimie	30		X		Climatizare, ventilație, lumină naturală
	Difracție cu raze X	16		X		Climatizare, alimentare cu apă
	Fluorescență cu raze X	16		X		Climatizare, alimentare cu apă
	Microfluorescență cu raze X	30				Protecție la radiații ionizante, alimentare cu apă
	Radiografie digitală	70				Cameră de iradiere protejată cu strat de plumb și tencuită cu agregat de barit; cameră de comandă; cameră de procesare a imaginii
	Miscroscopie electronică (SEM-EXD)	16		X		Climatizare, lumină naturală, alimentare cu apă
	Analiză de imagine	40				
	Fluorescență indusă de LASER (LIF)	16				
	Biologie moleculară (analiză ADN)	40		X		Climatizare, lumină naturală, alimentare cu apă și gaz
	Spațiu comun de lucru	160				Birouri și calculatoare (16mp x10 persoane)
	Vestiare și grupuri sanitare					
5.	Cercetarea patrimoniului		90			Birourile și spațiile de lucru ale personalului de cercetare sunt împărțite pe secții și compartimente, conform structurii organizatorice a Muzeului. Schema de personal prognozată ajunge la 90 de posturi, cifră care va trebui luată în considerare pentru proiect
	Birouri pentru personal de specialitate		90			Preferabil două persoane/birou
	Zonă de odihnă					
	Logistică/multiplicare	20				Copiator etc.
	Vestiare și grupuri sanitare					
	Studiouri pentru cercetători invitați		3			Cu chichinetă, sală de mese și living room comune
	Studio foto-video	70				Înălțime min. 3-4m, fără lumină naturală
	Laborator foto	20				Lumină artificială, ventilație și climatizare. Alimentare cu apă și 2 cuve/bazine de mari dimensiuni 2x1,5m
	Depozit de publicații ale MNIR	250				
6.	Administrație și personal		20			
	Acces pentru personal					Sunt necesare puncte de control.
	Recepție și secretariat					
	Birouri management		4			
	Sală de consiliu		20			Cu oficiu
	Birouri pentru administrație		17			
	Arhiva instituției	200				
7.	Servicii tehnice					
7.1	PARCAJ			X		În subsol, în relație cu lifurile auto, pentru autoturismele și microbuzele Muzeului. Sunt necesare sisteme de evacuare a dioxidului de carbon și filtre de hidrocarburi. 2 microbuze /van 3,5t 3 autoturisme
7.2	ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII					
	Depozit de materiale	20				
	Atelier mecanic	20				
	Atelier de tâmplărie	20				
	Vopsitorie	20				
7.3	CURĂȚENIE		15			
	Depozit materiale					
	Cameră de odihnă					
	Toalete					
7.4	SPAȚII PENTRU PERSONALUL TEHNIC		30			
	Vestiar					
	Toalete					
	Oficiu pentru personalul tehnic					
7.5	SERVICII TEHNICE					
	Control sisteme automatizate					
	Climatizare / HVAC					Vor fi amplasate în spații care nu pot fi văzute din zonele publice ale Muzeului sau din

						spațiul public urban. Regulamentul de zonă protejată nu permite amplasarea vizibilă a instalațiilor, iar amplasarea în pod ridică probleme structurale.
	Centrală termică și echipamente aferente pompelor de căldură					În relație cu coșul; include instalațiile aferente pompelor de căldură
	Gospodărie de apă					- 1 rezervor pentru hidranți interiori - 1 rezervor pentru rezerva de apă consum interior
	Spații pentru butelii cu gaz inert					Pentru depozite cu materiale combustibile (spații etanșe).
7.6	DEPOZITAREA DEȘEURILOR					
	Deșeuri curente					15 tomberoane
	Deșeuri organice					
	Deșeuri cu hazard biologic și chimic					
8.	Funcțiuni speciale					
8.1	UNITATE DE POMPIERI MILITARI		11			O formație ISU Se va căuta amplasarea unității de pompieri în apropierea celelalte de jandarmi; unitatea va comunica direct cu atriumul
	Cameră de comunicare și supraveghere					Pupitru cu monitoare, panou de detecție
	Spațiu comun					
	Grupuri sanitare, dușuri					În relație cu vestiarul pentru echipament de intervenție și cu depozitul pentru materiale de primă intervenție
	Vestiare					
	Vestiar echipament de intervenție					
	Depozit materiale de primă intervenție					Extinctoare, lopeți etc.
	Cameră de odihnă					Cu posibilitatea de mărire a capacității prin utilizarea de paturi suprapuse
	Spațiu ședințe de lucru					
	Birou comandant unitate					
8.2	UNITATE DE POMPIERI MILITARI		30			Un pluton de pompieri
	Birou șef de schimb					
	Birou comandant de pluton					
	Birou comandant de detașament					
	Cameră de armament					
	Cameră pentru materiale de intervenție					
	Cameră de monitorizare					Trei posturi lucru cu baterii de monitoare; în relație cu Birou șef de schimb.
	Sală de pregătire					
	Sală comună					
	Vestiare, grupuri sanitare cu dușuri					
	Cameră de odihnă și dormitor pentru situații de urgență					Cu posibilitatea de a crește capacitatea până la 25-30 locuri (prin utilizarea de paturi suprapuse)
8.3	ADĂPOST DE PROTECȚIE CIVILĂ		150			Configurat conform normelor de protecție civilă
	Sas					
	Încăperi de adăpostit					
	Grup sanitar					
	Îeșire de salvare					

SCHEMA FUNCȚIONALĂ DE PRINCIPIU

2.2 Direcții de proiectare

Proiectul trebuie să integreze funcțiunile descrise în tabelele de mai sus în trama spațială a vechii clădiri, propunând un scenariu contemporan de reconfigurare funcțională și spațială a muzeului prin:

- crearea de noi parcursur muzeale;
- utilizarea optimă a spațiilor clădirii istorice;
- valorificarea la maximum a rezervei de spații cu potențial arhitectural și funcțional;
- organizarea optimă a zonelor destinate personalului permanent și cercetătorilor ocazionali;
- crearea unei interfețe cât mai poroase între interior și exterior, între spațiul public muzeal și cel public urban, porozitate care să țină cont de nevoile de protecție și securitate specifice instituției;
- creșterea gradului de accesibilitate a muzeului pentru toate categoriile de vizitatori;
- diversificarea și creșterea ofertei culturale și recreaționale.

În acest sens, concurenții sunt invitați să țină cont de următoarele recomandări, care subliniază acele aspecte specifice care trebuie avute în mod special în vedere:

1. După cum reiese din Studiul istorico-arhitectural și urbanistic (anexa 4) și din Raportul de expertiză de rezistență (anexa 5), clădirea oferă:

- spații, elemente arhitecturale și zone care trebuie păstrate ca atare (sau cu intervenții minime), din considerente patrimoniale sau structurale (precum scările existente, realizate în etapa 1940-1944);
- elemente constructive sau arhitecturale care trebuie desființate, precum supanta din strada Franceză, colțul de SE; planșeul de 16 cm turnat suplimentar după anul 2000; coșul vechii centrale etc.
- spații, elemente arhitecturale și zone asupra cărora e posibil să se intervină mai substanțial pentru rațiuni expresive, muzeografice, patrimoniale, funcționale și/sau de stabilitate constructivă. În această categorie menționăm:
 - Zonele de distribuție din aripile laterale – Franceză și Stavropoleos – vor putea fi reconfigurate pentru a recupera spațialitatea istorică, definită de prezența golurilor în planșee între etajul I și II (v. *Anexa 5.1 Raport de expertiză tehnică de rezistență - rezumat*, pp. 16-19).
 - Scările existente se vor menține pe poziție (v. *Anexa 5.1*, pp. 11,19). Se pot propune noi circulații verticale cu respectarea prevederilor studiului istoric și a evaluării structurale.
 - Etajul de deasupra holului fostei mesagerii poate fi desființat (v. *Anexa 4, Studiul istorico-arhitectural și urbanistic*) și se poate propune altceva în loc.

În acest sens, este imperios necesar ca fiecare concurent să studieze atent concluziile studiului istoric (Anexa 4) și ale expertizelor tehnice (Anexa 5), pentru a-și elabora proiectul în conformitate cu acestea.

Din punctul de vedere al memoriei monumentului de arhitectură, se va aprecia găsirea prin proiect a justului echilibru între arhitecturile pe care istoria le-a generat în această clădire de-a lungul timpului:

- Palatul Poștelor de la sfârșitul secolului al XIX-lea.
- Palatul Poștelor de după cutremurul din 1940.
- Implantarea Muzeului din 1970.
- Intervenția contemporană care face obiectul concursului.

2. Pentru a răspunde noilor exigențe de spațiu ale programului *Noului MNIR*, se vor avea în vedere două tipuri de operații:

a. Folosirea rezervelor de spațiu ale clădirii existente:

- Subsolul nu este astăzi utilizat decât parțial. Structura constructivă și spațială a subsolului clădirii istorice poate fi pusă în evidență prin intervențiile de refuncționalizare.
- Volumele generate de acoperișuri, actualmente neutilizate, trebuie evaluate pentru a fi incluse în circuitele funcționale ale muzeului, în funcție de caracteristicile lor dimensionale și de potențialul structural. Se va acorda o atenție specială volumelor de colț dinspre Calea Victoriei și corpurilor mediane ale laturilor Stavropoleos, Franceză și Poștei, ale căror structuri metalice de acoperire reprezintă exemplare valoroase, atât din punct de vedere tehnic, cât și structural. Scenariile de utilizare a acestor spații vor trebui să aibă ca obiectiv și punerea în valoare a structurii istorice de acoperire.

Intervențiile de recuperare și funcționalizare a acestor spații vor ține cont de recomandările din studiul istoric (v. Anexa 4) și din Raportul de expertiză tehnică de rezistență (v. Anexa 5).

b. suplimentarea spațiilor clădirii existente prin extinderi:

- Spațiul curții interioare va fi acoperit total și va fi folosit în diverse scenarii, în funcție de soluție.
- Sub curtea interioară se vor prevedea trei niveluri de subsol. Spațiile din noile subsoluri de sub curte vor putea fi utilizate pentru a amplasa în condiții tehnice corespunzătoare depozitele muzeului, spațiile tehnice și alte diviziuni funcționale, în funcție de soluție, eventual aula.

3. În ceea ce privește accesele în muzeu, dinspre Calea Victoriei, precum și eventual prin spațiile vechilor accese laterale din corpurile mediane de pe străzile Stavropoleos și Franceză, vor fi regândite pentru a valorifica la maximum potențialul arhitectural al clădirii istorice, dar și pentru a anunța într-un mod coerent și coordonat muzeul. Acestea vor trebui să fie vizibile din zona înconjurătoare și atractive pentru persoanele care o străbat. Accesele publice constituie zonele în care vizitatorii iau contact cu muzeul și cu oferta sa de activități. În aceste puncte organizarea spațială și amenajările propuse vor trebui să atragă, să stimuleze curiozitatea și să ofere o introducere în oferta culturală a instituției, constituind în egală măsură zona de legătură (porozitate) cu cartierul.

Accesul principal, dinspre Calea Victoriei, va trebui gândit astfel încât să păstreze caracterul monumental al configurației originare, iar concurentul trebuie să găsească o soluție de animare a porticului.

Amplasarea lucrării de artă intitulată *IMPERATOR TRAIANVS* – operă a unuia dintre cei mai importanți sculptori români contemporani, Vasile Gorduz (1931-2008) – pe treptele scării monumentale de acces în muzeu a stârnit controverse încă de la inaugurare, în 2012. Rămâne la latitudinea concurenților să propună: păstrarea statuii în bronz pe poziția unde se află, fără modificări; sau poate fi propusă mutarea ei în alt loc al orașului. Menționăm că locul pe care se află astăzi amplasată a fost ales de autorul lucrării.

4. O atenție specială trebuie acordată actualei curți interioare a muzeului, care, în afara valorii patrimoniale (v. Anexa 4), prezintă un important potențial spațial, funcțional și expresiv, utilizabil prin proiect.

Potențialul pentru proiect al curții rezultă din:

- comunicarea directă cu holul principal de acces din Calea Victoriei;
- legăturile facile cu străzile Stavropoleos, Poștei și Franceză și cu accesele secundare propuse;
- calitatea fațadelor clădirii vechi, a căror păstrare este obligatorie;
- rezerva efectivă de spațiu care rezultă din acoperirea curții, precum și din cele trei subsoluri a căror construcție se cere;
- prezența copiei Columnei lui Traian, piesă pivot a muzeului, care nu-și poate găsi locul în altă zonă (v. anexa 6.2.2).

Spațiul curții interioare trebuie integrat în scenariul de reconfigurare a parcursurilor și de reorganizare a spațiilor muzeului. Acest spațiu va fi configurat ca spațiu de reprezentare și astfel încât să poată participa la mai multe grupări funcționale – primire și distribuție a publicului, servicii pentru vizitatori, expunere. Se vor putea căuta soluții de utilizare a curții pentru activități

stabile și evenimente temporare sau evenimente organizate de alte entități decât muzeul, desfășurate însă în acord cu prevederile de siguranță ale muzeului.

În acest sens, precizăm:

- a. Curtea /atrium va fi o zonă acoperită total cu acces liber, în legătură cât mai strânsă cu holul principal;
- b. Acoperirea totală nu este prevăzută în reglementările în vigoare și atrage după sine necesitatea modificării acestora printr-un PUZ, conform legii. Demersurile pentru această modificare au fost declanșate. În același sens, Ministerul Culturii – Direcția Generală Juridică și Patrimoniu Cultural a fost consultat în data de 22.07.2015 și a fost acceptată soluția acoperirii totale. (v. *Anexa 3.3*)
- c. Propunerea de acoperire a curții trebuie să țină cont de structura și expresia arhitecturală a clădirii istorice și să permită în același timp marcarea acestui spațiu ca nucleu compozițional și funcțional al întregului ansamblu, înlesnind legătura cu zona urbană înconjurătoare. Soluția de acoperire propusă va fi corelată cu scenariul de expunere a părții inferioare a copiei Columnei lui Traian și a mulajelor frizei sculptate. Pentru a putea răspunde unui program funcțional public complex, curtea interioară va putea comunica prin deschideri și supanțe cu subsolul I.

Expoziția Columna lui Traian, parte a expunerii permanente a muzeului, prezintă friza sculptată a Columnei, printr-o copie realizată în anii 1939-1943, piesă cu valoare istorică și simbolică deosebită. În contextul reconfigurării curții interioare, noua expunere a mulajelor va urmări prezentarea frizei sculptate într-o scenografie care să permită accesul de aproape și doar parțial, la partea inferioară a copiei columnei, cuprinzând baza și o parte din colană. Modul de expunere a mulajelor va trebui să sugereze desfășurarea originală a frizei, pe o suprafață curbă, elicoidală. Următoarele grupări de piese vor fi prezentate în corelare arhitecturală: baza columnei împreună cu primele 6 scene; ansamblul ultimelor 5 scene, împreună cu capitelul. Pentru detalii v. *Anexa 6.2.2. Columa lui Traian*.

În strânsă legătură cu Centenarul 1 Decembrie 1918 – 2018, este de așteptat ca în 2018 clădirea, deși în șantier, să poată găzdui și evenimente speciale, iar atriumul este important în acest sens.

5. Modul de concepere a expozițiilor, deopotrivă din perspectiva muzeografică și arhitecturală, va trebui să permită lectura trecutului din perspectiva problemelor și abordărilor prezentului. Astfel, se va urmări ca muzeul să abordeze în mod coerent și expres fundamentele istorice ale unor stări actuale ale societății – identități regionale, identități culturale multiple, raportări reciproce între grupuri etnice și culturale – și să contribuie la contracararea clișeeilor și a prejudecăților, a diviziunilor și discriminărilor. Expozițiile vor trebui să contribuie la congregare, la crearea de comunități.

În acest sens, se va propune un scenariu general de expunere, coerent și adaptat spațialității și funcționalității clădirii istorice, organizat în raport cu tematica muzeală și cu exigențele și ideile enunțate mai sus.

Proiectul va asigura o conexiune continuă între expoziții și posibilitatea de a vizita separat diverse zone expoziționale. Expoziția permanentă principală va fi organizată astfel încât să respecte succesiunea stabilită prin tematica muzeală (v. *Anexa 6*).

Astfel, scenariul general de expunere va trebui să urmărească:

- Caracterul contemporan al muzeografiei, în care scenografia (design-ul) să urmărească unitatea de ansamblu;
- Punerea în valoare a pieselor majore (de forță) ale patrimoniului;
- Adecvarea soluției arhitecturale de interior la tipologiile variate ale pieselor ce urmează a fi expuse;
- Flexibilitatea spațiilor de expoziție care să permită adaptarea muzeografiei în funcție de modul de prezentare – cronologic, tematic, de scenografie etc.;
- Realizarea unui discurs muzeografic care să se adreseze atât vizitatorilor neavizați cât și specialiștilor;
- Felul în care lumina naturală sau artificială particularizează expunerea;

- Atenția la instalații în sălile de expunere: climatizarea și circulația aerului, filtrarea prafului vor fi astfel amplasate încât să nu schimbe decorația istorică.

Aceste considerente se vor regăsi în detalierea expoziției speciale „Columna lui Traian” și a celor două secțiuni ale expoziției permanente principale:

Preistorie: „Spiritualitate și practici funerare” (v. anexa 6.2.1)

Sosită în sud-estul României de astăzi în zona Istro-Pontică, probabil în bărci monoxile, de pe coasta de est a Mediteranei, Cultura Hamangia (mil.4-2 înl. Ch.) se înrudește îndeaproape cu civilizațiile neolitice din perimetrul Mediteranei. Este cea mai veche cultură neolitică din Dobrogea, dezvoltată deasemenea pe teritoriul Bulgariei de astăzi și sporadic la Nord și la Est de Dunăre. Locuind în așezări nefortificate, amplasate pe terase joase, în apropierea unor cursuri de ape sau în grote, purtătorii Culturii Hamangia cunoșteau arama și ceramica. Originalitatea acestei culturi constă în special în plastica și tehnica ceramicii, ornamentată cu barbotină prin incizii sau inscrustații cu alb. Două categorii de idoli în lut ars - în picioare și așezați - numeroase figuri feminine au fost descoperite în marea necropolă de la Cernavodă. Emblematic prin calitatea observației directe a modelelor de către artist este cuplul de statuete găsite într-un același mormânt: *Gânditorul de la Hamangia* – în meditație, un bărbat sprijinindu-și capul în mâini, șezând pe un scaun, conceptual apropiat de celebra lucrare omonimă a lui Auguste Rodin, și un personaj feminin așezat pe pământ, îmbrățișându-și genunchiul drept cu ambele mâini.

Principala miză arhitecturală a acestei expoziții ține de găsirea unui joc între dimensiunea redusă (11,5x5,4cm) a acestor piese și importanța lor în ansamblul colecției, precum și de lucrul cu misterul unei culturi puțin cunoscute.

România modernă: „De la proclamarea Regatului la Marea Unire” (v. Anexa 6.2.3)

1 Decembrie 1918 este momentul formării statului unitar român, recunoscut la nivel internațional prin Tratatul de la Versailles ce încheia Primul Război Mondial. Regele Ferdinand, conducătorul armatei române a formulat atunci, în ziua de 1 Decembrie 1918: *„Ceea ce strămoșii au visat, ideea pentru care generațiile trecute au suferit și au lucrat, idealul pentru care toată suflarea românească a nădăduit, iar ostașii noștri și-au vărsat sângele, azi a devenit un fapt îndeplinit.”* Pe Arcul de Triumf din București, ridicat în memoria evenimentului, acest act fundamental din istoria României moderne este definit de istoricul Nicolae Iorga, ca fiind realizat „prin sabia lui Ferdinand și gândul Reginei Maria”. Marea Unire de la 1918 a corespuns fără îndoială idealului național românesc a cărui precizare în istoriografie (prin scrierile lui Gheorghe Șincai, Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu etc.) și în conștiința publică se afirmase în plină epocă romantică.

Așadar, principala miză arhitecturală a acestei expoziții ține de punerea în scenă a acestui ideal, esențial pentru formarea și pentru evoluția identității naționale, până în prezent.

6. Vizitarea muzeului va trebui să fie fluentă și flexibilă, permițând reconfigurări ale vizitei, traversări sau întreruperi ale circuitelor, pentru a le putea relua sau după petrecerea unui timp în zonele de activități publice ale muzeului (bibliotecă, restaurant, cafenele etc.) sau cu alt prilej. Pentru prevenirea instalării cunoscutei oboseli de vizitare, circuitele muzeale vor integra spații de relaxare, dotate cu mobilier corespunzător și vor oferi posibilitatea întreruperii și a revenirii.

Va trebui propusă o stratificare a expunerii astfel încât să poată să se adreseze atât vizitatorilor ocazionali, cât și celor fideli, atât celor avizați, cât și celor aflați la primul contact cu tematicile și firele narrative ale expozițiilor. Obiectele vor fiacompaniate de prezentări scrise, completate cu sunet și film.

Această modalitate de prezentare a exponatelor va putea fi completată cu infrastructură de interpretare, dispozitive mecanice, electronice și interactive proiectate pentru copii și familii.

7. Proiectul va prevedea un auditorium, care poate fi cel actual sau un altul, amplasat în zone cu acces mai direct. Acesta trebuie să poată fi folosit pentru conferințe, spectacole și alte manifestări publice, cu funcționare independentă de orarul muzeului (căi de circulație și casă de bilete proprii).

8. Se recomandă ca spațiile pentru alimentație publică să fie folosite cât mai bine pentru animarea și pentru sporirea atractivității diferitelor zone ale clădirii, precum și pentru integrarea acestora în circuitul pietonal al zonei. Amplasarea și dimensionarea acestora rămâne la alegerea concurenților.

2.3 Cerințe tehnice

2.3.1 Dispoziții generale

2.3.1.1 Conformitatea cu normele în vigoare

Normele care trebuie respectate sunt cele prevăzute de legislația europeană, integrate în cea românească. Ele nu sunt enumerate în Temă, cunoașterea și respectarea lor fiind în responsabilitatea concurenților.

În cazul unor eventuale neconcordanțe între cerințele Temei și conținutul unor norme, concurenții trebuie să respecte normele în vigoare.

2.3.1.2 Economia globală a proiectului

Unul dintre obiectivele concursului este acela de a oferi soluții pentru realizarea noului MNIR într-o manieră eficientă, în limitele plafonului financiar stabilit prin documentația de concurs.

Proiectele trebuie să permită optimizarea exploatării și a întreținerii ulterioare a noului muzeu. Această cerință se exprimă prin următorii parametri:

- buna alegere a materialelor, soluțiilor tehnice și echipamentelor – robuste, rezistente, ușor de întreținut și de înlocuit;
- o soluție care să elimine spațiile inutilizabile;
- acces facil la instalațiile tehnice;
- buna anticipare a necesităților viitoare de spații, utilități și dotări, care să conducă la o soluție capabilă să preia în timp solicitări funcționale crescute, fără ca aceasta să presupună schimbări arhitecturale majore.

2.3.1.3 Consumul de resurse și eficiența energetică

Participanții vor trebui să propună soluții de proiectare cât mai sustenabile și orientate către viitor, care să asigure eficacitatea costurilor și calitate arhitecturală maximă, cu un consum redus de energie și de resurse.

(a) Sustenabilitate

Noul muzeu va trebui să răspundă exigențelor sustenabilității prin calitatea generală a proiectului, eficiența economică și conservarea valorii pentru întreg ciclul său de viață. Proiectele vor avea în vedere reducerea la minimum a pierderilor de căldură și a consumului de energie și resurse, precum și maximizarea capacității de stocare a căldurii și generarea și utilizarea de energie regenerabilă.

Sustenabilitatea proiectelor va trebui demonstrată prin tratarea succintă a următoarelor: scenarii de iluminare, ventilare și climatizare; protecție față de însoțire; acustică; protecție la foc; accesibilitate; selecție a materialelor, sistemelor și echipamentelor – ecologice și ușor de întreținut și reparat.

(b) Energie și mediu înconjurător

Propunerile vor trebui să urmărească reducerea impactului asupra mediului înconjurător prin:

- reducerea la minimum a consumului de energie pentru răcire, încălzire și iluminare;
- maximizarea eficienței energetice;
- utilizarea surselor de energie regenerabile și alternative, sub rezerva impactului posibil asupra valorilor proprii monumentului istoric;
- economisirea apei pentru circuitele interioare tehnice;
- alegerea și utilizarea atentă a materialelor;
- prevenirea poluării sonore și luminoase;
- utilizarea soluțiilor pasive, acolo unde este posibil (ex. parasolare, pompe de căldură etc.).

În special se va studia posibilitatea utilizării pompelor de căldură pentru a reduce necesitățile de climatizare convențională.

În rezolvarea sistemului de încălzire și răcire se va ține seama că muzeul se află în interiorul unei zone construite protejate, unde nu sunt permise instalații aparente, iar amplasarea compresoarelor în poduri este problematică din punct de vedere structural.

2.3.1.4 Flexibilitate

Pentru a permite adaptarea în timp la dinamica anumitor activități sau la schimbările survenite în concepția și practicile muzeale, proiectele vor permite un anumit grad de flexibilitate, prin transformări ne-radical precum completări, modificări sau desființări ale elementelor de compartimentare, modificări ale infrastructurii de expunere și ale celei complementare, de interpretare și prezentare etc..

2.3.1.5 Accesibilitate

Se vor adopta toate măsurile necesare pentru a realiza un muzeu lipsit de bariere fizice și intelectuale în calea experimentării spațiilor și a contactului cu colecțiile. În conceperea măsurilor de accesibilizare a muzeului se va ține cont de valoarea arhitecturală a clădirii și de statutul său de monument istoric, care pot implica anumite excepții de la normele în vigoare în domeniul accesibilității, dacă prin acele măsuri s-ar putea aduce atingere componentelor valoroase ale ansamblului arhitectural.

(a) Accesibilitate fizică

Dispozițiile adoptate pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități privesc întregul spațiu al muzeului și în egală măsură spațiile exterioare din împrejurimi.

Măsurile destinate să asigure accesibilitatea fizică a sistemului de funcționare al muzeului nu trebuie să se refere doar la persoanele cu mobilitate redusă. Aceste măsuri trebuie să includă și sisteme de comunicare tactilă și sonoră necesare pentru a permite orientarea persoanelor cu limitări de vedere și auz.

O persoană cu limitări motorii sau senzoriale trebuie să poată parcurge același traseu muzeal ca și ceilalți utilizatori.

(b) Accesibilitate intelectuală

Proiectele trebuie să includă măsuri pentru o mai bună accesibilitate intelectuală a muzeului.

Acestea includ informația complementară expunerii, infrastructura de informare și stratificarea acesteia, astfel încât să se adreseze atât vizitatorului neavizat, cât și celui specialist, atât celui ocazional, cât și celui fidel, indiferent de clasa de vârstă.

2.3.1.6 Securitate și siguranță

(a) Securitatea antiefracție

Măsurile de securitate antiefracție trebuie integrate în concepția generală a proiectelor și trebuie completate prin conformarea arhitecturală generală. Spațiile și secțiunile din expoziție cu cerințe speciale de protecție vor fi de preferință grupate și/sau dispuse în așa fel încât să poată fi cu ușurință supravegheate. Protecția va fi pasivă sau activă, constând în dispozitive de supraveghere și bariere fizice.

Nivelurile de securitate stabilite vor trebui să fie asigurate și în afara orelor de program, atât pentru zonele cu funcționare publică prelungită, cât și pentru alte spații, având în vedere posibilitatea găzduirii de evenimente publice speciale și închirierea de spații pentru evenimente externe.

(b) Securitatea la incendiu

Se vor respecta prevederile relevante pentru acest capitol, în particular cele europene și românești în vigoare.

Utilizarea sistemelor de sprinklere în spațiile de expunere este exclusă. În aceste spații vor trebui prevăzute sisteme de detectare a incendiilor. Proiectarea sistemelor de detectare și stingere a incendiilor va avea în vedere protejarea atât a exponatelor, cât și a clădirii monument istoric. Compartimentele de incendiu, căile și scările de evacuare vor trebui proiectate pentru a funcționa și fără sistemele de stingere a incendiilor.

(c) Siguranța în exploatare

Siguranța persoanelor în timpul utilizării clădirii va fi asigurată prin modul de concepere a spațiilor, alegerea materialelor și alegerea echipamentelor. Vor fi respectate normele curente în materie.

2.3.2 Cerințe pentru spațiile de expunere

2.3.2.1 Cerințe generale

Se vor respecta normele internaționale în domeniu, completate prin dispozițiile din legislația românească – HG 1546/2003, din care sunt extrase cele de mai jos.

Pentru secțiunile din expoziție pentru care se solicită prezentarea detaliată a propunerii de proiectare (v. Anexa 6 – Colecția muzeului), se va indica locul obiectelor în sala de expoziție, precum și poziția și tehnica concretă în care acestea vor fi etalate. La alegerea soluțiilor de etalare se interzic: tensionarea obiectelor (pe cât posibil, acestea trebuie așezate în poziții de repaus), faldarea, împăturirea, agățarea punctiformă, baterea în cuie, folosirea benzilor adezive, lipirea documentelor și a lucrărilor de grafică artistică, plasarea obiectelor în imediata apropiere a surselor de iluminat sau de încălzit.

Obiectele susceptibile degradării de orice natură se protejează prin asigurarea condițiilor care să prevină acțiunea tuturor factorilor de risc. Ele vor fi etalate în casete neutre din punct de vedere chimic, din materiale securizate, care în cazul spargerii să nu degradeze mecanic obiectul expus.

Protejarea obiectelor expuse liber (picturi, piese de mobilier, sculptură) împotriva atingerii de către vizitatori se poate realiza prin montarea unor elemente de distanțare.

Elaborarea proiectului trebuie să se facă în echipă cu structură multidisciplinară (cuprinzând, într-o enumerare nerestrictivă, muzeograf, arhitect, conservator, restaurator).

2.3.2.2 Parametri microclimatici

Prezentarea majorității colecțiilor pe criterii tematice face ca în general în sălile de expoziție să se afle grupaje de obiecte eterogene din punct de vedere al materialelor din care sunt alcătuite, ceea ce conduce la necesitatea de a respecta parametri de conservare diferiți. În aceste condiții, se va urmări atingerea celor mai restrictivi dintre parametri pentru fiecare sală de expunere, precum și pentru sălile destinate manipulării și depozitării de tranzit a obiectelor. Această prevedere presupune posibilitatea de a realiza diferențieri în calitatea microclimatului interior între diferite săli ale expozițiilor, precum și posibilitatea de a modifica parametrii microclimatici, în special, dar nu exclusiv la sălile dedicate expozițiilor temporare.

În general se vor respecta standardele internaționale în domeniu și prevederile normelor românești în vigoare (HG 1546 / 2003) – umiditate relativă (UR) constantă $50\% \pm 5\%$ și temperatură (T) constantă $20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$.

(a) Umiditatea relativă (UR)

Valorile UR vor fi întotdeauna constante, fiind admise abateri de 2-3% cu condiția ca acestea să fie lente. UR constantă la parametri ceruți de fiecare clasă de bunuri culturale poate fi asigurată cu ajutorul instalațiilor de climatizare generală. Pentru obiectele din materiale organice susceptibile degradării (fotografii, documente, incunabule, carte rară, broderii, obiecte din mătase și piele etc.) se recomandă vitrine cu climatizare locală.

Valorile UR diferențiate în funcție de material sunt:

- materiale de natură anorganică: metale, ceramică, piatră, marmură, sticlă – UR = 20%-30%;
- elemente componente ale memoriei audio-vizuale: film, clișee, diapozitive, benzi magnetice – UR = 25%-30%;
- colecții care au ca suport hârtia – ziarele și fotografiile color în special, cartea, documentele, fotografiile alb-negru, pentru care se recomandă o temperatură de păstrare mai mică de 18°C – UR = 45%-50%;
- pergament și piele – UR = 55%-60%.

(b) Temperatura (T)

Temperatura participă la construcția valorilor UR într-un raport invers proporțional. Valoarea parametrică pentru temperatură se preconizează la $18-20^{\circ}\text{C}$.

Colecțiile vulnerabile la degradare prin mecanismul proceselor chimice, care au ca suport hârtia (cartea, documentele, grafica, fotografiile), pelicula fotosensibilă (filmele), mătasea și pielea se vor expune în vitrine cu climatizare locală în care valorile T vor fi mai scăzute, 15°C iar UR 50%-55%.

2.3.2.3 Lumina

Iluminarea spațiilor de expunere va fi realizată prin surse de lumină artificială ajustabile și va trebui să respecte cerințele particulare pentru spațiile muzeale moderne. Se va asigura iluminare de fundal constantă a sălilor, la care se va adăuga iluminarea locală și cea punctuală (de tip spot), în raport cu caracteristicile propunerilor de expunere. Scenariul de iluminare va prevedea un grad mare de flexibilitate.

(a) Valorile intensității luminoase

- 50 Lux în sălile în care se expun următoarele categorii de obiecte: documente, grafică, carte, fotografii și clișee, acuarele, costume, tapiserii, broderii, steaguri, piele, miniaturi, specimene de istorie naturală, os, fildeș, icoane în tempera;
- 150 Lux la următoarele clase de obiecte: pictura în ulei, sculptura policromă, mobilierul;
- pot fi iluminate la orice nivel toate obiectele de natură anorganică – metalele, ceramica, piatra, marmura.

În sălile în care se expun obiecte care fac parte din grupe diferite, nivelul general de iluminare va fi corelat cu gradul de sensibilitate al celui mai sensibil obiect, chiar dacă este vorba de un singur obiect.

Pentru obiectele foarte sensibile la degradarea fotochimică (documente, incunabule, fotografii, steaguri etc.) se vor folosi facsimile sau copii ori de câte ori acest lucru este posibil.

(b) Lumina naturală

Luminarea naturală a spațiilor de expunere trebuie în general evitată. Pot fi făcute propuneri de menținere a unor goluri existente, pentru a susține direcții de comunicare vizuală cu exteriorul, în măsura în care acest lucru nu generează conflicte cu cerințele de conservare. În orice situație, ferestrele trebuie prevăzute cu dispozitive de obturare totală. În sălile unde vor fi amplasate obiecte sensibile la degradarea fotochimică (textile, documente, carte, grafică, fotografii, miniaturi, tablouri) se recomandă obturarea ferestrelor cu panouri termorezistente. Spațiul curții, indiferent de soluția de acoperire care va fi propusă, va trebui să fie iluminat natural.

(c) Sisteme de iluminat

- sistemul de iluminat cu fibră optică, cu sursă de iluminare incandescentă plasată în exteriorul vitrinei, acolo unde se expun obiecte sensibile la degradarea fotochimică (textile, fotografii color, documente, carte rară, grafică, miniaturi); sistemul de iluminat propus trebuie prevăzut cu filtre care să stopeze radiațiile UV;
- sistemul de iluminat comandat prin celulă fotoelectrică; lumina se aprinde automat la intrarea vizitatorului în câmpul de acțiune al panoului și se închide tot automat la ieșirea din câmp;
- iluminatul fluorescent fiind la fel de dăunător ca cel natural, din cauza emisiei UV, poate fi utilizat numai prevăzut cu filtre pentru radiațiile UV și numai pentru obiectele cu structură anorganică: piatră, ceramică, metal.

2.3.3 Cerințe pentru spațiile de depozitare

Din rațiuni de protecție împotriva incendiilor derivă necesitatea organizării compacte a depozitelor în același perimetru al muzeului. Măsurile de securitate în acest sens impun izolarea spațiilor de depozitare cu pereți din materiale necombustibile, pentru a rezista expunerii la foc timp de două ore.

Depozitarea la subsol impune asigurarea izolării totale față de posibile surse de umiditate din sol; din aceleași rațiuni, spațiile de depozitare nu vor fi traversate de rețele de alimentare cu apă sau de evacuare a apelor uzate.

Ferestrele, acolo unde există, vor fi obturate cu materiale cu mare rezistență termică (panouri cu fibre minerale). Această măsură asigură o mai mare stabilitate microclimatică în depozit. Pardoselile depozitelor vor fi realizate din materiale nealunecoase, care nu atrag praful și care se pot curăța ușor.

Căile de acces și deschiderile vor fi corelate cu volumul și masa obiectelor transportate (v. Anexa 6 – Colecția muzeului). Acestea trebuie să permită introducerea ușoară a obiectelor în

depozite, fără a obliga la răsucirea sau înclinarea lor, ceea ce ar putea conduce la degradarea lor mecanică.

Amplasarea sau așezarea bunurilor culturale mobile se face separat, potrivit naturii materialelor, tipului morfologic și formatului sau dimensiunii tip, conform principiului tipodimensionării, luându-se inclusiv măsuri de prevenire a efectelor provocate de seisme.

Se va ține seama de înălțimea optimă pentru stocare și manevrare, între 4 și 5 metri.

2.3.4 Circulații, ascensoare și scări

Sistemul primar de circulații va fi configurat ținând cont de caracteristicile arhitecturale ale clădirii, utilizând coridoarele și spațiile de circulație orizontală și verticală existente, în acord cu specificul lor arhitectural și funcțional. Sistemul de circulații va fi condiționat de cerințele de siguranță în exploatare și securitate la incendiu.

Numărul și poziția scărilor și lifturilor depinde de scenariul propus prin proiect, de exigențele de conservare a valorilor istorice și arhitecturale ale clădirii (v. Studiul istorico-arhitectural și urbanistic) și de cerințele privind securitatea la incendiu. Pot fi propuse noi circulații verticale, cu condiția respectării concluziilor și recomandărilor formulate în Studiul istoric.

Spațiile de depozitare vor fi legate de cele de expunere prin lifturi de marfă a căror suprafață se va determina în acord cu necesitățile funcționale și exigențele de conservare a clădirii.

2.3.5 Accese și parcaje

Accesele către spațiile publice ale muzeului vor fi semnalate clar.

Accesele către spațiile tehnice și de depozitare vor fi făcute prin cele două pasaje existente din strada Poștei sau prin alte zone, funcție de soluția de ansamblu. Legătura cu nivelurile subterane se va realiza prin intermediul unor platforme elevatoare de mare capacitate.

În spațiile din subsol vor fi prevăzute minim cinci locuri de parcare pentru autovehiculele muzeului (autoturisme și microbuze).

Vizitatorii vor putea folosi parcajele publice existente în afara zonei pietonale a centrului istoric, aflate la distanțe mai mari de 150 m.

În zonele de acces se vor prevedea sisteme de parcare pentru biciclete.

2.4 Fezabilitatea propunerilor

Participanții la concurs vor trebui să prezinte o estimare generală a costurilor care să demonstreze în mod suficient fezabilitatea economică a propunerilor.

Plafonul general estimat al investiției este de 89.200.000 euro.

Devizul prezentat va constitui bază de negociere pentru contractul de proiectare.

3. PIESE CERUTE

3.1 Planșe desenate

Proiectele se vor prezenta pe 4 planșe, format 841 x 1600 mm, din hârtie albă, paginate pe verticală (portret), necășerate pe suport rigid și vor cuprinde următoarele piese:

Planșa I:

- Plan de situație (1:2000)
- Plan parter (1:200)
- 2 Secțiuni caracteristice Nord – Sud și Est – Vest (1:200)

Planșa II:

- Fațada Calea Victoriei (1:200)
- Fațada strada Stavropoleos (1:500)
- Fațada strada Franceză (1:500)
- Fațada strada Poștei (1:500)
- Plan subsol 3 (1:500)

- Plan subsol 2 (1:500)
- Plan subsol 1 (1:500)
- Plan mezanin (1:500)
- Plan etaj 1 (1:500)
- Plan etaj 2 (1:500)
- Plan pod /mansardă (1:500)
- Plan învelitoare (1:500)

Alături de informațiile uzuale, Planșele I și II trebuie să fie edificatoare pentru:

- scenariul general de expunere;
- strategia de restaurare;
- principii de signalistică;

Planșa III:

- Perspectiva amenajării propuse pentru curtea interioară-atrium, ca parte importantă a dispozitivului public de reprezentare și distribuție al muzeului, precum și al scenariului de expunere a expoziției speciale „Columna lui Traian”.
- Alte piese desenate considerate semnificative pentru amenajarea curții interioare.
- Alte piese desenate considerate semnificative pentru alte părți ale proiectului (ex. acces din strada Poștei).

Planșa IV:

- Detalierea concepției de expunere a două subsecțiuni importante ale expoziției permanente principale, diferite ca epocă, tipuri de exponate, atmosferă și modalități de expunere: „Spiritualitate – practici funerare” (din secțiunea *Preistorie*, în care piesele „vedetă” sunt Gânditorul de la Hamangia și Femeia lui), respectiv „De la proclamarea Regatului la Marea Unire”, care parcurge o perioadă-cheie a modernizării României.
- Piese considerate a fi semnificative pentru înțelegerea propunerilor (planuri, secțiuni, perspective, detalii).

Planșele pot conține și alte elemente, la alegerea concurenților, considerate importante pentru transmiterea soluției propuse. Este obligatorie integrarea în planșe a unui text de prezentare a soluției – echivalentul a maximum 2 formate A4, obligatoriu în limba engleză.

Planșele vor fi numerotate în colțul din dreapta jos – format: “nr. pagina / total pagini” (ex: 1/4, 2/4, 3/4, 4/4).

Planșa nr. 1 va conține, în partea de sus, titlul: „*New MNIR Design Competition*”.

3.2. Deviz

Fiecare proiect va cuprinde un deviz estimativ al lucrărilor, în limba engleză. Devizul va avea valorile exprimate în EURO. Devizul va constitui baza de negociere pentru încheierea contractului de servicii de proiectare cu câștigătorul concursului. Câștigătorul are obligația ca la negociere să prezinte traducerea legalizată a documentului în limba română;

Devizul nu trebuie să depășească valoarea plafonului maxim estimat pentru investiție, conform Doc. 2.6 „Estimare costuri de investiție și proiectare” – Anexa 2

4. CRITERII DE ATRIBUIRE

20% - CRITERIUL FUNCȚIONAL-SPAȚIAL:

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 logica, expresivitatea și eleganța funcțional-spațială a soluției (cuprinzând atât zonele publice cât și cele destinate personalului);

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/5 - interesul, originalitatea și raționalitatea conceptului de inserție contemporană într-o clădire monument simultan cu punerea în valoare a acestuia (de exemplu, acoperirea curții interioare care va adăposti copia Columnei lui Traian, noile accese, noile funcțiuni publice etc.)

1/5 - realizarea unui echilibru spațial adecvat între diversele funcțiuni muzeale (expunere, conservare, cercetare științifică, educație, animare etc.) și cele pe care vizitatorul le așteaptă de la un muzeu contemporan (să fie un loc al loisir-ului și al delectării, al descoperirii, să fie un loc al memoriei).

1/5 - buna folosire a spațiilor existente pentru funcțiunea muzeală contemporană, reconsiderarea și completarea lor astfel încât, atât vizitatorii în toată diversitatea lor (inclusiv cei cu dizabilități), cât și personalul muzeului să și le poată apropria, și a căror ocupare și parcurgere să fie plăcute.

1/5 - buna amplasare a funcțiunilor cu caracter extramuzeal (bibliotecă, magazin, restaurant, cafeterii etc.) și buna relaționare a acestora cu strada astfel încât să atragă, iar exercitarea lor să poată fi disociată de cea a muzeului.

1/5 - rezolvarea problemelor de accesibilitate, inclusiv pentru persoanelor cu dizabilități de toate tipurile.

20% - CRITERIUL MUZEOGRAFIC:

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 atractivitatea pentru public și semnificația științifică și educativă a soluției muzeale generale și de detaliu.

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/3 - claritatea și stratificarea discursului muzeografic astfel încât să se adreseze tuturor categoriilor de vizitatori (de la cei neavizați la specialiști) și adecvarea lui la varietatea temelor expoziționale și a tipologiilor de piese.

1/3 - caracterul contemporan al muzeografiei, în paralel cu întreținerea dialogului cu arhitectura Palatului Poștelor.

1/3 - capacitatea de a pune în valoare/particulariza (prin modalitățile de expunere, lumina naturală sau artificială, scenografie etc.) piesele majore ale patrimoniului MNIR și adecvarea soluției arhitecturale de detaliu la temele și piesele indicate prin temă,

20% - CRITERIUL PATRIMONIAL:

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 modul în care soluția pune în evidență, prin recursul la o arhitectură contemporană, dialogul/relația dintre monumentul istoric Palatul Poștelor și Noul MNIR.

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/3 - restaurarea și punerea în valoare a vechii clădiri

1/3 - sensibilitatea intervențiilor din spațiile existente și prezervarea elementelor cu valoare patrimonială definite prin studiul istoric;

1/3 - găsirea prin proiect a justului echilibru între arhitecturile pe care istoria le-a generat în această clădire de-a lungul timpului (Palatul Poștelor de la sfârșitul secolului al XIX lea, Palatul Poștelor de după cutremurul din 1940, Muzeul din 1970, Intervenția contemporană care face obiectul concursului).

20% - **CRITERIUL URBANISTIC:**

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 modul în care soluția propusă asigură buna relație cu publicul său și cu orașul (legătura cu centrul istoric, activarea Căii Victoriei, semnalizarea, accesibilitatea adresată tuturor categoriilor de vizitatori).

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/4 - întărirea relației muzeului cu situl, inclusiv prin atenuarea diferenței dintre caracterul de trecere al Căii Victoriei și cel de animație comercială al zonei de vest (centrul istoric)

1/4 - definirea unui concept care prin arhitectură, scenografie, signalistică etc. să vorbească trecătorului despre ceea ce se întâmplă în interiorul Noului MNIR

1/4 - crearea unor deschideri către oraș care să invite publicul să intre în muzeu, inclusiv prin funcțiunile cu caracter extramuzeal

1/4 - îmbunătățirea relației Noului MNIR cu foarte importanta arteră a Bucureștiului, Calea Victoriei.

10% - **CRITERIUL STRUCTURAL:**

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 măsura în care soluția promite o bună comportare a clădirii la încărcările statice pe care funcțiunea le presupune și la cele dinamice caracteristice zonei.

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/4 - respectarea recomandărilor din Raportul de expertiză de rezistență.

1/4 - filozofia de conlucrare structurală dintre intervențiile propuse și vechea clădire.

1/4 - soluția structurală de acoperire a curții.

1/4 - folosirea chibzuită a tehnologiilor și materialelor de construcție propuse.

10% - **CRITERIUL ECONOMIC:**

Evaluează pe o scară de la 1 la 10 măsura în care soluția dovedește raționalitate economică și se înscrie în plafonul de cost.

Se calculează prin media ponderată a notelor de la 1-10 acordate pentru următoarele aspecte:

1/2 - măsura în care soluția promite o exploatare cât mai economică și mai ecologică.

1/2 - realismul devizului și respectarea plafonului de cost.

Intocmit,

Arh. Alexandru Beldiman

Arh. Ștefan Bâlici

Arh. Virgil Apostol

Arh. Ana Maria Zahariade

Coordonator concurs,

Arh. Mirona Crăciun